MBI-002-001112 Seat No. _______

B. Com. (Sem. I) (CBCS) Examination

November/December – 2016

Accounting & Finance-I

(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001112

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં ઉત્તર સાથે સ્પષ્ટ ગણતરી દર્શાવો.

૧ શ્રી મયંક એકનોંધી પદ્ધતિ અનુસાર હિસાબો રાખે છે. નીચે આપેલ માહિતી પરથી શ્રી મયંકનાં તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષના દ્વિનોંધી પદ્ધતિ અનુસારના હિસાબો તૈયાર કરો. ૨૦

(૧) તા. ૧-૪-૨૦૧૫ના રોજની બાકીઓ

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
જમીન-મકાન	૨,૦૦,૦૦૦	દેવી હૂંડી	૬,૦૦૦
મશીનરી	૧,૦૦,૦૦૦	દેવાદારો	૯૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૩૦,૦૦૦	રોકડ સિલક	૧૦,૦૦૦
સ્ટૉક	૪૦,૦૦૦	લેણી હૂંડી	૩,૦૦૦
લેણદારો	૪૮,૦૦૦		

(૨) વર્ષ દરમિયાનના રોકડ વ્યવહારો

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	૬,૦૦,૦૦૦	દેવી હૂંડીના ચૂકવ્યા	૧૫,૦૦૦
ખર્ચના ચૂકવ્યા	૫૦,૦૦૦	રોકડ ખરીદી	૫,૦૦૦
ઉપાડ	૨૦,૦૦૦	લેણી હૂંડીના મળ્યા	૧૦,૦૦૦
લેણદારોને ચૂકવ્યા	૩,૯૦,૦૦૦	રોકડ વેચાણ	૨૫,૦૦૦

(૩) વર્ષ દરમિયાનના અન્ય વ્યવહારો

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
ઉધાર વેચાણ	૮,૦૦,૦૦૦	ખરીદ પરત	૬,૦૦૦
મળેલ લેણી હૂંડી	૧૫,૦૦૦	માંડીવાળેલ ઘાલખાધ	૧૦,૦૦૦
આપેલ વટાવ	૩,૦૦૦	સ્વીકારેલ દેવી હૂંડી	૨૦,૦૦૦
મળેલ વટાવ	૨,૦૦૦		

(૪) તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજની બાકીઓ :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
રોકડ સિલક	૧,૬૫,૦૦૦	લેણદારો	૩૦,૦૦૦
સ્ટૉક	૭૫,૦૦૦	લેણી હૂંડી	૮,૦૦૦
દેવી હૂંડી	૧૧,૦૦૦		

(૫) વધારાની માહિતી :

(અ) શરૂની મૂડી પર ૧૫% લેખે વ્યાજ આપવાનું છે.

(બ) મશીનરી અને ફર્નિચર પર અનુક્રમે ૧૦% અને ૫% લેખે ઘસારો ગણો.

અથવા

૧ નારાયણ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર ખાતુ, નફાનુકસાન ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો : **૨૦**

(૧) મિલકત અને દેવાની વિગતો

વિગત	તા. ૧-૪-૨૦૧૫ (રૂ.)	૩૧-૩-૨૦૧૬ (રૂ.)
મકાન	૩,૦૦,૦૦૦	(?)
ફર્નિચર	૧,૦૦,૦૦૦	(?)
યંત્રો	૨,૦૦,૦૦૦	(?)
સ્ટૉક	૩૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
દેવાદારો	૩૨,૦૦૦	૨૮,૦૦૦
લેણદારો	૧૩,૦૦૦	૨૧,૦૦૦
રોકડ સિલક	૪,૮૦૦	૪૮,૨૫૦

(૨) વર્ષ દરમિયાનના રોકડ વ્યવહારો

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
રોકડ વેચાણ	૨૫,૦૦૦	રોકડ ખરીદી	૨૦,૦૦૦
ઉપાડ	૩૦,૦૦૦	મજૂરી	૬,૨૫૦
દેવાદાર પાસેથી મળ્યા	૩,૦૦,૦૦૦	સામાન્ય ખર્ચ	૩,૮૦૦
પગાર	૧૩,૫૦૦	લેણદારોને ચૂકવ્યા	૬૮,૦૦૦
પરચૂરણ આવક	૫૦,૦૦૦		

વધારાની માહિતી :

(૧) વર્ષ દરમિયાન ૫,૦૦૦નો વટાવ આપવામાં આવ્યો અને રૂ. ૪,૦૦૦નો વટાવ મળ્યો છે.

(૨) રૂ. ૪૦૦નો વેચેલ માલ પાછો આવ્યો હતો અને તેણે રૂ. ૧,૦૦૦નો ખરીદેલ માલ પરત કરેલ હતો.

(૩) મકાન, ફર્નિચર અને યંત્રો પર અનુક્રમે ૧૫%, ૧૦% અને ૫% ઘસારો ગણો.

(૪) દેવાદારો પર ૫% ઘાલખાધ અનામત રાખો.

(૫) મૂડી પર ૫% વ્યાજ ગણવાનું છે.

૨ તા. ૧-૧-૨૦૧૦ના રોજ ગુજરાત લિમિટેડે એક ખાણ ભારત લિ. પાસેથી ૨૦ વર્ષના ભાડા પટ્ટે નીચેની શરતોએ લીધી : ૨૦

(૧) રોયલ્ટીનો દર ટનદીઠ રૂ. ૫

(૨) લઘુતમ ભાડું વાર્ષિક રૂ. ૨૭,૦૦૦.

(૩) હડતાળનાં વર્ષનું લઘુતમ ભાડું ૧/૩ જેટલું ઘટાડવું.

(૪) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષે થાય તે પછીના બે વર્ષમાં મજરે મેળવી શકાશે.

(૫) ઉત્પાદન નીચે મુજબ થયું હતું

વર્ષ	ઉત્પાદન (ટનમાં)
૨૦૧૨	૪,૪૦૦
૨૦૧૩	૫,૨૦૦
૨૦૧૪	૩,૬૦૦ (હડતાળ)
૨૦૧૫	૬,૪૦૦

ગુજરાત લિ.ના ચોપડામાં રોયલ્ટી ખાતુ, ભારત લિ.નું ખાતું અને ઓછા કામનાં નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૨ પરેશ લિમિટેડે તા. ૧-૧-૨૦૧૦થી શરૂ થતા ૨૦ વર્ષ માટે એક ખાણ પરાગ લિ. પાસેથી ભાડાપટ્ટે નીચેની શરતોએ લીધી : ૨૦

(૧) રોયલ્ટી દર ટને ૭૫ પૈસા ગણવી.

(૨) દર વર્ષે લઘુતમ ભાડું રૂ. ૩૨,૦૦૦ આપવું.

(૩) દર વર્ષનો લઘુતમ ભાડાનો રોયલ્ટી કરતાં વધારો એટલે કે ઓછા કામનું વળતર તે પછીના બે વર્ષમાં મજરે લઇ શકાશે.

(૪) જો અકસ્માત કે હડતાળને કારણે કોઈ વર્ષે ખરેખર રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતાં ઓછી હોય તો તે વર્ષે લઘુતમ ભાડું ૨૫% થી ઘટાડવું

વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતુ :

વર્ષ	ઉત્પાદન (ટન)
૨૦૧૨	૨૪,૦૦૦
૨૦૧૩	૩૨,૦૦૦
૨૦૧૪	૫૬,૦૦૦
૨૦૧૫	૪૦,૦૦૦ (હડતાળ)

પરેશ લિ.ના ચોપડે લઘુતમ ભાડા ખાતું, રોયલ્ટી ખાતુ, પરાગ લિ.નું ખાતું અને ઓછા કામના વળતરનું ખાતું તૈયાર કરો.

૩ એક વહાણ ''પ્રભાત'' તા. ૧-૧૧-૨૦૧૫ના રોજ 'પીપાવાવથી કોચીનની સફર શરૂ કરી અને તા. ૨૫-૩-૨૦૧૬ના રોજ પીપાવાવ પરત ફર્યુ સફરની વિગતો નીચે મુજબ છે **૧૫**

વિગત	રકમ
વહાણની કિંમત (રૂ.)	૧૦,૦૦,૦૦૦
બળતણ ખર્ચ (રૂ.)	૨,૦૦,૦૦૦
પગાર ખર્ચ (પ્રતિમાસ) (રૂ.)	૧૫,૦૦૦
કેપ્ટનનો પગાર (ત્રિમાસિક) (રૂ.)	૧૦,૦૦૦
વહીવટી ખર્ચા (અર્ધવાર્ષિક) (રૂ.)	૫૦,૦૦૦
બંદર પરના ખર્ચા (રૂ.)	૫,૦૦૦
મજૂરી (રૂ.)	૧૦,૦૦૦
પરચૂરણ ખર્ચા (રૂ.)	૧૦,૦૦૦
વહાણનો વીમો (પ્રતિમાસ) (રૂ.)	૧૫,૦૦૦
જતી વખતનું નૂર (રૂ.)	૪,૦૦,૦૦૦
વળતી વખતનું નૂર (રૂ.)	૩,૦૦,૦૦૦
એડ્રેસ કમિશન	૨%
પ્રાઈમેજ	૨.૫%
નૂરનો વીમો	૪%
મેનેજર કમિશન (નૂરનાં)	૫%
વહાણનો ઘસારો	૧૦%

ઉપરની માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

૩ એક વહાણ ''પવન'' તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ કંડલાથી મુંબઈની સફર શરૂ કરી અને તા. ૧૩-૩-૨૦૧૬ના રોજ પરત ફર્યુ. ૧૫

- વહાણ ખરીદ્યા તા. ૧-૧-૨૦૧૩
- વહાણની તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ ચોપડે કિંમત રૂ.. ૭,૦૦,૦૦૦
- વહાણ પર ઘાસરો મૂ.કિં.નાં ૧૦%
- નૂરનો વીમો ૨%
- એડ્રેસ કમિશન - જતાં ૫% અને વળતાં ૪%
- પ્રાઈમેજ નૂર પર ૧૦%
- મેનેજરને ચોખ્ખા નફાનાં ૨૦% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

વિગત	રૂ.
વપરાયેલ માલસામગ્રી	૪૨,૫૦૦
બંદર પરની મજૂરી	૨૦,૦૦૦
પેસેન્જર ભાડું	૨૦,૦૦૦
ટપાલ ભાડું	૭,૦૦૦
જતી વખતનું નૂર	૧,૫૦,૦૦૦
વળતી વખતનું નૂર	૭૫,૦૦૦
કેપ્ટનનો પગાર (ચાર માસનો)	૧૦,૮૦૦
વહીવટી ખર્ચા (માસિક)	૨,૨૫૦
પગાર (અર્ધવાર્ષિક)	૩,૭૫૦
બળતણ (વાર્ષિક)	૪૫,૦૦૦
વહાણનું વીમા પ્રીમિયમ (૩ માસનું)	૫,૬૨૫
પરચુરણ ખર્ચા	૪,૬૨૦

ઉપરની માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો.

૪ નાણાં કાર્યનો અર્થ આપી, નાણાં કાર્યોનું વર્ગીકરણ સમજાવો. ૧૫

અથવા

૪ (અ) નાણાં સ્રોતોનું વર્ગીકરણ સમજાવો. ૧૫

(બ) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ પર નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right side indicate marks.

(2) Show the calculation with the answer where necessary.

1 Mr. Mayank maintains his accounts according to Single Entry Accounting System. From the following particulars prepares his final accounts according to Double Entry Accounting system for the year ending on 31-3-2016 : **20**

(1) Balances as on 1.4.2015

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Land-Building	2,00,000	Bills Payable	6,000
Machinery	1,00,000	Debtors	90,000
Furniture	30,000	Cash balance	10,000
Stock	40,000	Bills receivables	3,000
Creditors	48,000		

(2) Cash Transactions incurred during the year

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Received from			
debtors	6,00,000	Bills payable paid	15,000
Expenses paid	50,000	Cash purchses	5,000
Withdrawals	20,000	Bills receivable realized	10,000
Paid to creditors	3,90,000	Cash sales	25,000

(3) Other transactions incurred during the year

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Credit sales	8,00,000	Purchases return	6,000
Bills receivable		Bad debts written off	10,000
received	15,000	Bills payable accepted	20,000
Discount allowed	3,000		
Discount received	2,000		

(4) Balances as on 31-3-2016

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Cash balance	1,65,000	Creditors	30,000
Stock	75,000	Bills receivable	8,000
Bills payable	11,000		

(5) Additional Information :

(a) Calculate interest @ 15% p.a. on opening capital.

(b) Charge depreciation @ 10% p.a. on machinery and @ 5% p.a. on furniture.

OR

1 Narayan maintains his books by single entry system. **20**

You are required prepare his Trading and P&L Account for the year ending 31-3-2016 and balance sheet on that date.

(1) Details regarding assets and liabilities

Particulars	1-4-2015 (Rs.)	31-3-2016 (Rs.)
Building	3,00,000	(?)
Furniture	1,00,000	(?)
Machinery	2,00,000	(?)
Stock	30,000	40,000
Debtors	32,000	28,000
Creditors	13,000	21,000
Cash balance	4,800	48,250

(2) Cash transactions incurred during the year

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Cash Sales	25,000	Cash Purchases	20,000
Drawings	30,000	Wages	6,250
Received from debtors	3,00,000	General expenses	3,800
Salary	13,500	Paid to creditors	68,000
Sundry income	50,000		

Additional Information :

(a) Discount allowed during the year Rs. 5,000 and discount received Rs. 4,000.

(b) During the year, sales returns Rs. 400 and purchase returns Rs. 1,000.

(c) Depreciate building, furniture and machinery by 15%, 10% and 5% p.a. respectively

(d) Maintain bad-debts reserve at 5% on debtors.

(e) Allow interest on capital 5%.

2 On 1-1-2010 Gujarat Ltd. leased a mine from Bharat Ltd. for 20 years on the following terms : **20**

(1) The rate of royalty Rs. 5 per ton.

(2) Minimum Rent is 27,000 per year

(3) In the event of strike minimum rent is to reduce by 1/3 for that year only.

(4) Short working is recoverable during two years subsequent to the year in which shortworking arises.

(5) Annual production is as under :

Year	Production (ton)
2012	4,400
2013	5,200
2014	3,600 (strike)
2015	6,400

Prepare Royalty A/c, A/c of Bharat Ltd. and short working A/c in the books of Gujarat Ltd.

OR

2 Paresh Ltd. holds a mine on lease for a period of 20 years beginning from 1-1-2010. The terms of the lease are as follows : **20**

(1) Royalty was to be calculated at 75 paise per ton.

(2) To pay minimum rent Rs. 32,000 per year.

(3) Each year excess of minimum rent over the actual royalties, i.e. shortworking can be recovered during the subsequent two years.

(4) If in any year, due to accident or strike, the actual royalty is less than minimum rent, the minimum rent is to be reduced by 25% for that year.

The annual production was as follows :

Year	Production (ton)
2012	24,000
2013	32,000
2014	56,000
2015	40,000 (strike)

Prepare Minimum Rent A/c, Royalty A/c, A/c of Parag Ltd. and short workings A/c in the books of Paresh Ltd.

3 A ship "Prabhat" voyaged on 1-11-2015 from Pipavav to Chochin and return to Pipavav on 25-3-2016. Details are as under : 15

Particulars	Amount
Value of ship (Rs.)	10,00,000
Fuel expenses (Rs.)	2,00,000
Salary expense (monthly) (Rs.)	15,000
Captain's salary (for three months)	10,000
Administrative expenses (half yearly)	50,000
Post charges (Rs.)	5,000
Wages (Rs.)	10,000
Sundry expenses (Rs.)	10,000
Ship insurance (monthly) (Rs.)	15,000
Freight for outward journey (Rs.)	4,00,000
Freight for return journey (Rs.)	3,00,000
Address commission	2%
Primage	2.5%
Freight insurance	4%
Manager's Commission of freight	5%
Depreciation on ship	10%

From the above particulars, prepare voyage account.

OR

3 A ship "PAVAN" commenced its voyage on 1-1-2016 from Kandla to Mumbai and returned on 13.3.2016. Details of the voyage are as under : 15

- Ship purchased on 1-1-2013
- Book value of ship as on 1-1-2016 Rs. 7,00,000
- Depreciation on ship at 10% on original cost
- Freight Insurance 2%
- Address commission onward 5%, Inward 4%
- Primage on freight 10%
- The manager has right to get the commission at 20% on net profit.

Particulars	Rs.
Material used	42,500
Wages on Port	20,000
Passage Money	20,000
Mail Money	7,000
Freight from outward journey	1,50,000
Freight from return journey	75,000
Captain's salary (for four months)	10,800
Administratrive expenses (Monthly)	2,250
Salary (half yearly)	3,750
Fuel (yearly)	45,000
Premium of ship insurance (for three months)	5,625
Sundry expenses	4,620

From the above particulars, prepare voyage account.

4 What is finance function ? Explain classification of finance functions. **15**

OR

4 (a) Explain classification of finance sources. **15**

(b) Write note on mutual funds.